



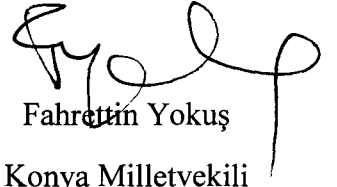
T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 12.02.2019
Sayı: 98

10/958

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde gıda sanayinde kullanılan nişasta bazlı şekerlerin (NBŞ) insan sağlığına olan zararları, hangi hastalıklara sebebiyet verdiğini, NBŞ üretimi ve kotasının halk sağlığı açısından gıda sanayinde kullanılan nişasta bazlı şekerlere sağlıklı alternatif yöntemlerinin araştırılarak, halk sağlığı ile gelecek nesillerde oluşabilecek hastalıkların önlenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla Anayasanın 98. Maddesi, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. Maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. ../02/2019


① Fahrettin Yokuş
Konya Milletvekili

GEREKÇE:

Bilimsel ismi High Fructose Corn Syrup (HFCS) olan “Yüksek Fruktozlu Mısır Şurubu (YFMS), ülkemizde Nişasta Bazlı Şeker (NBŞ) şeker ismi ile anılmaktadır. NBŞ konusundaki temel sav, früktozun insan metabolizması için kesinlikle uygun olmamasıdır.

1970’den 1990’yılına kadar yüksek fruktozlu mısır şurubu tüketimi % 1000’den daha fazla artmış ve günümüzde kullanılan toplam tatlandırıcılar içinde yaklaşık % 40’lık bir paya sahip olmuş, toplumda obezite, diyabet, ateroskleroz ve metabolik sendrom gibi sağlık sorunlarının artması ile ilişkili olabileceği yönündeki kuşklar nedeniyle tüketimi azalma eğilimine girmiştir.

Yurdumuzda gıda sanayinde maliyeti ucuz olduğu için kullanılagelen NBŞ, halk sağlığını tehdit ettiği uzun zamandır bilinmekte olmasına rağmen halen kullanılmaktadır. NBŞ kanser ve sirozun başlıca nedeni sayılmaktadır, bugün ABD’de NBŞ’nin karaciğer yağlanmasıyla ilgili siroz ve karaciğer kanserini 3 kat artırdığı bilimsel olarak tespit edilmiştir.

Fruktozun fazlası, ürik asit düzeyini yükseltir, obeziteye, alkole bağlı olmayan karaciğer yağlanması, hipertansiyona, kan yağlarının yükselmesine, metabolik sendroma ve tip 2 diyabete yol açmaktadır. Hatta pankreas kanseri, siroz, karaciğer kanseri, safra kesesi iltihabı, pankreas iltihabı, koroner kalp hastalığı, diş çürümesi, depresyon, gut, böbrek yetersizliği, migren ve varis gibi hastalıklara zemin hazırlar. Fruktoz doyma hissinin geciktirdiği için tadını fruktozdan alan yiyecek ve içecekler daha çok tüketilir, ayrıca acıkma hissinin artması sonucu bir sonraki öğünün öne çekilmesine sebep olur. Fruktoz tüketimi ile obezite ve tip 2 diyabet gelişimi arasında önemli bir ilişki olduğu; fruktozun, etanol gibi davranarak karaciğer üzerinde kronik toksik etki yarattığı, bu sebeple fruktozun doza bağımlı olarak bir tür “kronik hepatotoksin (karaciğer zehiri)” gibi davrandığı kabul edilmekte ve fruktoz tüketimini azaltmak için çok yönlü çabalara ihtiyaç olduğu üzerinde durulmaktadır¹.

Halk sağlığı uzmanları son 30-40 yıldır çay şekeri yerine NBŞ kullanılmasının, obezite ve obezite ile ilgili hastalıkların bir salgın haline dönüşmesini kolaylaştırdığını; ayrıca obezite, hipertansiyon, diyabet, karaciğer yağlanması, depresyon ve böbrek yetersizliği olan hastaların kanlarında ürik asit seviyelerinin yüksek olduğuna işaret ederek gıda maddelerinde yoğun miktarda YFMS kullanılması önüne geçilmesi gerektiğini belirtmektedir.

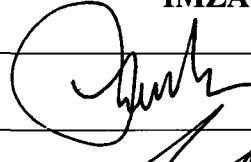
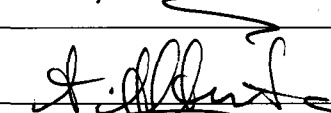
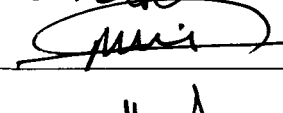
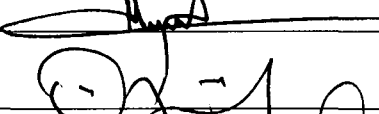
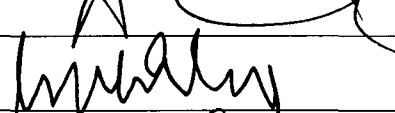
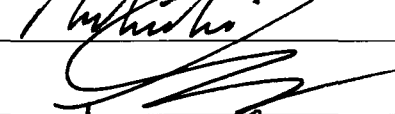
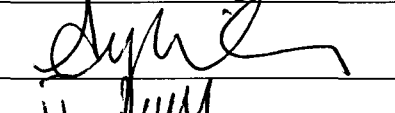
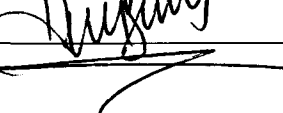
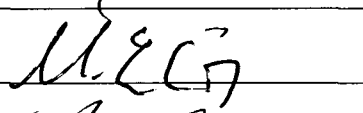
¹ Frank B, et al. Sugar-sweetened beverages and risk of obesity and type 2 diabetes: Epidemiologic evidence. *Physiol Behav* 2010;100(1):47–54. doi: 10.1016/j.physbeh.2010.01.036

Ülkemizde yaklaşık 10 milyona yakın insanın geçimini sağlayan şeker pancarı tarımı ve sanayisi, sağladığı çevresel ve sosyal faydaların yanı sıra ülke ekonomisine toplam 17,4 milyar TL değerinde katkı yapmaktadır. Doğal pancardan kendi çiftçimizin iş gücü ile yerli teknoloji ile üretilen şekerden elde edilen sermaye ve katma değer yurdumuzda kalmaktadır. Fakat nişasta bazlı şeker sanayi piyasasının yüzde 75'şine çok uluslu şirketler egemendir. Üretilen katma değerde bu şirketlerin kasasına girmekte böylelikle milli sermayenin dışarı çıkmasına sebebiyet vermektedir.

Bugün gelişmiş birçok ülkede NBŞ'lerin kullanımı ya tamamen yasaklanmıştır veya düşük oranlarda kullanılmasına izin verilmektedir. Fransa ve Almanya şeker ihtiyacını bütünüyle şeker pancarından sağlarken Almanya'nın NBŞ üretim kotası yüzde 2.5, Polonya'nın ise yüzde 3.9 dur. Avrupa ülkeleri şeker pancarına sahip çıkarak üreticisini korurken başta obezite olmak üzere toplum sağlığında yaşanabilecek olumsuzlukları da engellemeye çalışmaktadırlar.

Ülkemizin içinde bulunduğu coğrafi ve stratejik konumu göz önüne alındığında; doğrudan tarımsal üretimin ve işlenmiş tarımsal ürünlerinin dünya pazarlarına iletilmesi ile ilgili gücümüzün önemi açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu nedenledir ki şeker sanayi, Türkiye için hem sektörel hem de sosyo-politik olarak son derece büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda nişasta bazlı şeker kotası (NBŞ) AB seviyelerine çekilmelidir. Üreticiler, şeker sanayi çalışanları, nakliyeciler, işsiz-aşsız bırakılmamalıdır. Yem sanayisi dışa bağımlı Türkiye yeni dar boğazlara sürüklenmemeli, vatandaşlarımız GDO'lu ürünlerle beslenmemeli böylelikle toplum sağlığı risk altına sokulmamalıdır.

Yukarıdaki veriler ışığında, ülkemizde NBŞ bazlı sağlık problemlerinin tespit edilmesi, halk sağlığının korumak için NBŞ ithalatı ve üretimi yerine, şeker pancarı üretiminin artırılması için araştırma çalışmalarının yapılmasının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

	İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
2	İsmail KONCUK	Adana	
3	Ahat Andican	İstanbul	
4	Ümit DİKBATIR	SİKADETA	
5	Orhan Çakırlar	Edirne	
6	Perihan Bahçi	Antalya	
7	Ayhan Altıntaş	Ankara	
8	Hüseyin ÖRS	TRABZON	
9	Mehmet Metanet Çulhaçoğlu	Adana	
10	Yasin ÖZTÜRK	Denizli	
11	Senol Bal	Ankara	
12	Ayhan Fınel	Alanya	
13	Bedri Yazar	Jamany	
14	İbrahim Hahloğlu	Ankara	
15	Behiç Çelik	Mersin	
16	Perihan Bahçi	Antalya	
17	Aylin ÖZÜL	İsparta	
18	Ümit BEYAT	İstanbul	
19	Tuba Vural Gököl	Antalya	
20	Metin Ergün	Muş	
21	Arzu Kalkan	İstanbul	